

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscripte nu se
retrimet.
INSEDATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anuonuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dannenberg, in Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein, Berner; în
București: Agenția Hana, Sca-
nourale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe e colónă 8 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII

„Gazeta” iese în mă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofițele
postale din ținru și din afară
și la dd. electorilor.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Or. dusul în osă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
șeu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 112.

Brașov, Sâmbătă, 20 Mai (1 Iunie)

1895.

Ce se facem?

Brașov, 19 Mai v. 1895

S'a afirmat și s'affirmă, că nici odată poporul român dintre Tisa și Carpați n'a avut atâți luptători ca astăzi.

Și totuși, ce joc capricios al sorții, nici-odată poporul nostru n'a fost într'o situațiune mai critică și mai dificilă ca astăzi.

Cum se ne esplicăm acesta stare de lucruri? Care este modul de acțiune al luptătorilor noștri? Ce fac și cum lucrază ei?

La aceste întrebări am răspuns în articuli noștri „Ce facem?”

Rămâne acum să ne arătăm vederile și asupra modului, cum credem noi, că ar trebui să lucrăm pentru a eși din impasul, în care ne aflăm.

Ce se facem?

Fără îndoieală ni se impune ați, mai mult ca orî și când, datoria de a continua lupta pentru drepturile și libertatea poporului român.

Trebuie să luptăm. Și cu cât suntem mai mulți cu atât mai mari și mai bune rezultate trebuie să dobândim.

Acosta însă nu se pôte ajunge decât prin organizarea luptei.

Lupta este legală și constituțională. Mijlocul de a-o organiza este unirea și concentrarea noastră într'un partid politic, care să reprezente postulatele, dorințele și aspirațiunile poporului român.

Acest partid l'am înființat la 1881 și l'am numit partid național român. Programul partidului este credeul nostru, el formază baza acțiunii noastre, ce are ca țintă redobândirea egalei noastre îndreptățiri naționale.

Adversarii noștri dela putere, după 12 ani de esistență a acestui partid, creat pe base legale și constituționale, au hotărît să'l spargă, să'l nimicescă și să zădărnicescă continuarea luptei noastre legale, au ho-

tărît să persecute programul nostru politic, care țintese a dobândi cu mijloce legale recunoscerea individualității noastre naționale și asigurarea ei.

Acosta în sine nu e nimic nou pentru noi. Partidul s'a născut între prigoniri și încă dela nascerea lui adversarii i-au jurat mörte. Ați ei se simt mai tari și au potențat persecuțiunile în contra lui. Prin acesta ce-i drept îi pot cauza mult rău, îi pot pune multe piedeci în cale, der nu'l pot nimici, pentru că el se întemeiază pe drepturile noastre firești și cetățenesci și atörnă dela voința noastră. Așa au declarat de mult adversarii noștri, că suntem desființati și ca popor, ca individualitate națională, der pentru aceea noi n'am încetat de-a ne simți ca Români, de-a reclama drepturi ca Români și de-a avé dorințe și aspirațiuni românesci.

Ordinele ministeriale, prin cari ei se încercă a împiedeca funcționarea partidului nostru, n'avem să le primim der ca un părete, de care se ne lovim și se nu putem merge mai departe.

Incercările volnice și ilegale ale potestății publice luptătorii noștri datorî sunt să le opună *resistența legală* în apărarea partidului, a organizației lui precum și a programului național.

Pentru scopul acesta avem lipsă înainte de toate de *unitatea de acțiune* în sinul marelui corp al partidului nostru național, în care ne-am unit dela 1881 încóce toți Români din Transilvania și Ungaria. Și această unitate de acțiune este neapărat condiționată de-o *conducere aptă, înțeleptă și tare* a partidului și de-o *concentrare a tuturor elementelor sănătoșe, cinstite și harnice* împrejurul ei.

O astfel de conducere ne lipsește ați, pentru-că ne-a lipsit prevederea față cu prigonirile și planurile de distrugere ale adversarilor

noștri. N'avem prin urmare nici concentrarea dorită și necesară, nici unitatea de acțiune.

Aceste trebuie însă să le avem și să ni-le câștigăm neamănat, costă-ne orî câtă jertfă și abnegare personală.

Încă înainte de 1881, pe când am stăruit pentru o organizația tare a partidului nostru național, căutam să convingem pe bărbații noștri fruntași, că nicăiri o eróre nu este mai puțin scusabilă ca în politică, pentru-că nicăiri nu pôte avé urmări mai funeste, căutam să le aducem aminte, că istoria judecă aspru faptele acelor bărbați, cari au luat asupra-și grava răspundere de-a conduce un popor în vremuri grele.

Cestiunea de a da partidului o conducere, care în timpurile aceste critice să fiă la înălțimea chiamării sale, este der cestiune capitală. Rezolvarea ei atörnă însă dela altă evoluțiune, ce trebuie să se facă în sinul partidului, și pe care am numit-o: concentrarea tuturor elementelor sănătoșe, cinstite și harnice.

Concentrarea acesta însă nu se pôte săvârși pe câtă vreme nu vor fi delăturate elementele nesănătoșe, imorale, orî neapete, cari turbură într'un mod séu altul circulele partidului.

Este deră absolută necesitate ca să premérgă un *proces de purificare* în sinul partidului nostru.

Până când vom tolera ca o semă de ómeni, fără de nici un control, degagiați de orî-ce răspundere față cu națiunea, să bată câmpii politicei noastre și să tragă brazdă peste o muncă asiduă de deci de ani; până când vom suferi ca în lipsa orî-cărui plan și a orî-cărei direcțiuni serioșe, toți nechiamații să turbure apele ei, până atunci o raliare a forțelor noastre naționale va fi cu neputință și vom merge din desastru în desastru.

Dela o selecțiune curățitoare,

care se ne facă posibil a scóte neghina din hotarul nostru, atörnă der succesul unei concentrări puternice în sinul partidului, atörnă buna noastră conducere și unitatea acțiunii noastre.

Cestiunea cum ar trebui să procedem, ca să se săvârșescă acest proces de purificare în sinul partidului nostru și să se facă astfel posibilă concentrarea forțelor lui, cestiunea organizării acestor forțe, și a delăturării piedecilor, ce 'i se opun în mod volnic și ilegal de potestatea publică, precum și cestiunea continuării luptei noastre legale și constituționale cu indoite puteri, va forma obiectul viitorilor noștri articuli.

Problema e grea, căci vom avé să luptăm în două fronturi, contra celor ce turbură și împiedecă, conscient orî inconscient, consolidarea noastră internă și contra inamicilor esterni ai partidului nostru, cari acum au început să ne bombardeze cu ghiulele de cel mai greu calibru.

Der geniul cel bun al poporului va veni, ca tot-deuna în momentele cele mai hotărítóre ale istoriei noastre, în ajutorul lui și va însuffa bărbaților săi credincioși și desinteresati acel spirit pötrunđor, acel curagiú sfânt și aceea energiă, care l'a salvat până acuma de destrămäre și de peire.

Situația guvernului unghuresc.

În „*Hazánk*” dela 30 Maiu cetim un articol important asupra situațiunei, în care se află de present cabinetul-Bánffy.

Fóia unghurescă își începe aprecierile sale asupra situațiunei abnormale de ați spunénd, că guvernul-Bánffy, alcătuit în Ianuarie, a fost așa dicénd octroat. Cel ce cât de puțin este în stare a cumpeni cele întemplate în politica maghiară, începénd cu rolul ridicol parlamentar al ministrului președinte, până la alegerile scandaloșe din Csaktornya, Neutra și până la afacerea nunciului și la repășirea lui Kalnoky; cel ce scie, pentru cari motive a cădüt ca-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Curzii.

Punem sub ochii cetitorilor câte-va pasagii din curicul articol pe care-l consacrá Kurzilor „*Marea Enciclopedie*”.

Kurdistanul se întinde dela provincia persană Luristan, până la Karputh, la combinarea celor două ramuri ale Eufratalui, pe o lungime de 900 kilometri. De alt fel Kurzii au roit în Persia și în Asia mică, unde se găsesc numeroșe triburi din această rasă.

Se evaluază numărul lor dela 1,800,000 la 3 milioane; vre-o două treimi în Kurdistanul turcesc, o treime în Kurdistanul persan, câte-va mii în Caucașia rusescă, Afganistan și Balcistan. Kurdistanul e împărțit între vilaieturile turcesci Erzerum, Diarbekir, Massoul și Bagdad, provinciile persane Kernanchah și Ardelan. Vaile principale sunt ale Tigrlui și afluenților săi, ale Batmanchailui, ale riului Bitlis, a celor doi Zab, a Ademului și a Chirvanului; masivul

Zagros și basinal lacului Van sunt ca o citadelă a acestor populațiuni răsboinice.

Curzii locuiesc părțile acestea. Sub numele de „*Garduu*” ei figuréză printre adversarii Asiriienilor; sub cel de „*Kudraha*” în documentele persane; sub acela de „*Carduci*” și „*Gordveeni*” Greoii i-au cunoscut și fură cei mai de temut dușmani ai lui Xenophon în retragerea celor deșe-mii. Nici-odată n'au fost ei cu desăvârșire supuși marilor monarhii ale Iranului séu ale Mesopotamiei; acești munteni nesupuși și jefuitori au fost în tot-deuna mai independenți sub șefii lor. În marea anarhiă a disoluțiunei Kalifatului de Bagdad, întemeiară principate, care-și avură țilele de splendoré: Meruanizii, Ayubiții; Salaheddin era un Kurd ayubit. De pe la al XVI-lea secol s'au împărțit între Persia și Turcia.

Simburele muntenilor Kurzi se împarte în două clase séu caste: *Assireții*, păstori răsboinici, cari trăsesc sub corturi din produsul turmelor lor, din pradă solda câștigată ca mercenari; și *Gurani*, agricultori sedentari. Cei dintăiu sunt cei mai puțin numeroși, der exercită domina-

țiune peste cei-alți, pe cari îi apasă. Pare, în tot cazul, că aceste două clase nu oferă deosebiri fizice destul de adenci pentru a avé dreptul să ne indoim de unitatea lor etnică și să legitimizeze opiniunea, că Guranii ar fi o rasă cucerită și aservită de *Assireți*.

Chautre, în opera „*Explorarea Kurdistanului*”, n'a găsit decât 3 adevărați blondi din 158 de locuitori; el îi descrie ca brachicefali, cu nasul achilin séu cãrn, cu ochii castanii închis, de talie înaltă, cu muschi sdravenți și cu extremitățile fine. În general numai bătrânii pörtă barbă; ceilalți își rad capul și nu pörtă decât mustăți. Mulți își cãnesc părul și barba în negru séu roșu, ér femeile își atörnă inele de nas. Au suferit influența a o mulțime de inorocșări, în particular cu Turcii, der și-au păstrat tipul primitiv. Imbrăcãmintea lor se compune: dintr'u *salvar* alb, o tunică strinsă la mijloc, un antiriu închis séu alb încheiat până la gât. Pe de-asupra pörtă o manta roșie.

Au gustul stofelor luxóșe, vãpsite cu colorî strigătoare, pörtă o mulțime de

arme: pistóle, cuțite, iatagane la brâu, pușcă pe umér, lance etc.

Triburile sunt fórté numeroșe și importante lor relativă variază după timpuri. Cele mai principale sunt: tribul Revandiz, între marele Zab și locul Urmiah; tribul Hakkari, pe marele Zab, în jurul Djulamesk-ului; tribul Bilbas séu Balbas, la estul Revandizului, pe frontieră; triburile Khosnav, Bohtan, Behdinan, cel mai onorat, pentru-că pretinde, că se trage din Kalif; triburile Djaf, Bebbeh și Kermandj etc.

Kurzii nu omără fără trebuință. Practică vendetta cu pasiune. Sentimentul de familie e fórté desvoltat. Kurzii sunt sinceri, onești și ospitalieri. Femeile duc o viață fórté grea; sunt mai libere decât în Turcia séu în Persia, ies pe stradă fără vél, der sunt copleșite de muncă. Se mărită la 10—12 ani, și poligamia nu esistă decât la cei bogati. Șefii, fórté respectati, țin osă deschisă.

Organizația publică e despotică și patriarhală. Sunt fórté mândri de nobleța lor și se înconjoră de o adevărată curte.

binetul-Wekerle; cele ce e în stare a aprecia amenințările înscenate de corifeii partidei liberale și de ce primire s'a bucurat în cercurile mormative alianța Tisza-Wekerle-Bánffy: acela poate fi în curat cu aceea, că cabinetul-Bánffy de mult se poate considera, ca înlăturat.

De altfel s'orțea acestui cabinet a fost hotărâtă deja la numirea lui; el n'a ajuns la putere nici din potestatea Corónei, nici din voința „națiunii“, și de aceea a fost tolerat numai ca un „cabinet de nevoie“, ca „guvern de tranziție“. Dela înființarea lui și până ađi, n'a fost în stare să producă nimic, cum nici n'a așteptat nime să producă ceva. I s'a dat în mod provisoriu conducerea afacerilor, numai ca printr'un compromis, să ducă la sfârșit cele două proiecte bisericești pendente.

Dér cabinetul-Bánffy n'a fost în stare să facă nici măcar atât, ba în scurtul timp al existenței sale, a produs, în numele sfânt al pacificațiunii, atâtea *ilegalități* și *scandale* și atâtea iritațiuni, încât în lungul și latul țării neimpăciuirea, turburările și anarhia politică a ajuns la grad așa de mare, că raporturile publice se caracterizează prin nesiguranță, mai mult ca ori și când.

Considerând toate acestea, abia vom greși dără, dacă pe orizontul politic vedem apropiându-se evenimente, cari involvă în sine schimbări însemnate. Părerea aceasta domnesce în toate cercurile politice, ceea ce apare și din marea curiozitate cu care lumea privește înaintea delegațiunilor.

Însă ca să nu fim rău înțelegși, nu intru atât delegațiunile interesază pe ómeni, căci soiut este, că partida liberală votează acolo încredere ori și cui, și lui Goluchwsky, ba decât v'e place chiar și lui Kalnoky. Ceea ce însă interesază pe ori și care, sunt lucrurile, ce se vor întâmpla după culise pe timpul delegațiunilor.

În jurul monarhului se vor afla acolo toți aceia, cari duc rol în viața noastră publică; acolo vor fi miniștri comuni, acolo „cercurile vieneze cu influență neocompetentă“, pe lângă cari cei din partida liberală se alătură cu atâtea încredere, și acolo vor fi, aproape fără de excepțiune, leaderii partidelor politice. Și fiind-că simte fiă care, că asupra viitorului se vor arunca sorți în decursul delegațiunilor, țera privește cu atâtea interes la ăilele din Viena.

Și óre cum se va întâmpla soluțiunea? Pe ce căi și în ce chip se va restabili echilibrul conturbat în politica maghiară?

Cutezăm a susține, că toți politiciii serioși ai țării, țină-se ei de ori care partidă — afară de cei din garda lui Tisza și Eötvös — se vor uni în iedia, că țera are nevoie de liniște și pace, și că certele religioase trebuie înlăturate, ca să se potă pregăti trenul pentru o lucrare de folos public. Vor conveni cu toții în a vedea, că condiția principală a păcei este sanarea raporturilor parlamentare, ceea ce se va pute ajunge numai prin *unirea tuturor partidelor, cari stau pe baza pactului*.

Acéstă este o faptă, care ađi nici nu se mai potă combate pe față.

Soluțiunea acéstă însă are și contrari. Nu-i nevoie să spunem cine sunt. De un lung șir de ani Tisza și soți duc acea lucrare subminătoare al cărei scop unic este, de-a ține exclusiv puterea în mâinile lor.

Dér ce vor acesti ómeni? Să insuflețesc ei dóră pentru Bánffy? Trăesc și mor cu el? Nici pomenire. Scopul lor este foarte simplu: vor să zădărnicescă isbucnirea crisei până la toamnă, ér decât le va succede acéstă, atunci înainte de desbaterea bugetului dau la o parte pe Bánffy, bat doba cea mare și pretind definitivarea sistemului Tisza-Wekerle ou Csáky, ori Szilágyi în fruntea ministeriului. Acesta este planul lor.

Care direcția va învinge, nu putem soi. Atât însă este sigur, că până la toamnă séu se va restabili pacea și liniștea în țera pe baza schimbării de partidă și sistem, séu vor ațța așa de mult focul certelor confesionale și sociale pe mileniu, încât *străinătatea va veni să vedă, nu esposiția milenară, ci acest foc*.

CRONICA POLITICĂ.

19 (31) Mai.

Din Viena se anunță, că guvernul comun va surprinde delegațiunile în mod foarte neplăcut de rëndul acesta. El va cere un plus de patru milioane și jumătate pentru armată, pentru care se va propune indemnizare.

Din incidentul jubileului de serviciu de 50 ani a prințului Lobanoff, ministru de externe rusesco, Țarul i-a adresat prințului un *autograf*, în care amintesc serviciile lui făcute pentru administrația, pentru politică și pentru tron, și apoi finesce ast-fel: „Când, după mórtea lui Giers, te-am chemat la postul unui ministru de externe, post împreunat cu mare responsabilitate, am făcut'o din convingerea, că în d-ta voi afla un bărbat luminat și leal, care va corespunde deplin, și va fi în stare a conduce politica noastră *pacinică și sinceră*, ce are de scop, a susține *cu toate puterile raporturi prietenești*, pentru apărarea dreptului, a ordinii legitime și pentru apărarea vaței neclătite a imperiului“. Tot-odată împératul Nicolae II ti conferi prințului Lobanoff insigniile ordinului St. Andreiu în brilante.

Congresul național-bisericesc.

Sibiin, 17 (29) Mai.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Ședința X, ținută Luni la 15 (27) c. a fost cea din urmă, ședința de încheiere a Congresului.

Fiind comisiunile gata cu lucrările restante, s'au raportat și rezolvat toate chestiile rămase încă pendente.

Cea dintâi chestie a fost verificarea deputațiilor Iosif Gáll și Belez, primindu-se cunoscuta propunere a comisiei verificătoare, ca chestia să se predea sinodului episcopesc pentru pronunțare. Propunerea în întregul ei, dimpreună cu motivarea, este următoarea:

„Alegerile deputațiilor Dr. Iosif Gáll și Ioan Belez, în partea formală se află în ordine; considerând însă, că numiții aleși deputați, ca membri ai legislațiunii țării, în chestiunile așa numite politice-bisericesci au luat o ținută, care stă în contrast cu simțământul general al clerului și poporului nostru și expresele declarațiunii ale sinódelor eparchiale și ale altor corporațiuni bisericesci din întregă provincia noastră metropolitană, care află în respectivele proiecte de legi un evident pericol pentru interesele vitale ale bisericii noastre: chestiunea verificării numiților doi deputați se ține de-ocamdată în suspens și Sfântul Sinod episcopesc al provinciei noastre metropolitane este rugat a se pronunța, pe bazele canonice ale disciplinei bisericesci, dacă acești doi membri ai bisericii, în cazul concret, sunt ori nu sunt culpabili de vătămarea principiilor și a disciplinei bisericesci“.

După acéstă a urmat alegerea de asessori în locurile devenite vacante în consistorul metropolitan.

Făcându-se votarea prin ședule, după ce ședința a fost suspendată pentru consultare, și făcându-se scrutiniul se constată, că au intrunit majoritatea voturilor următorii: În senatul strîns bisericesc, vicarul I. Goldiș. În cel școlar: Zach. Boiu. În cel episcopesc: Mat. Voilean. Ér ca suplenți; Dr. R. Roșca profesor și Iuliu Dan protopop, cari se și declară de aleși.

După alegere a urmat la ordinea ăilei raportul comisiei organizătoare, prin referential Zigre, despre despărțirile ierachice dintre Români și Sârbi. Comisiunea în raportul ei accentuează, că în câte-va comune despărțirile s'au făcut, într'altel acum se rezolvă prin procese și éráși în altel e pe cale de a se face o împăcare pacinică: propune, ca delegațiunea să se desființeze.

În acéstă chestie se desvóltă o discussiune mai lungă, în care dintre prelați episcopul Meșian este pentru desființarea delegațiunilor, ér episcopul Popea e în con-

tra desființării, fiind-că e în speranță acum, de-a sa pută face o înțelegere frățesoă între Români și Sârbi. Deputatul Babeș desvóltă, pe baza actelor și datelor, mai pe lung istoricul despărțirii și al proceselor.

Congresul în urmă nu acceptază propunerea comisiei.

Comisiunea școlară referéză prin dep. Lenger asupra proiectului de „regulament pentru organizarea învățământului în metropolie“.

Asupra acestui proiect s'au pronunțat toate trei sinódele eparohiale din anul acesta.

Sinodul archidieceșan și cel dela Arad l'a aflat de potrivit pentru trebuințele învățământului, ér sinodul din Caransebeș și-a exprimat părerea, ca să se despărță partea privitoare la învățământ de cea administrativă.

Comisia propune, ca să se separeze aceste două părți, și cu privire la partea de învățământ să se facă un nou proiect, ér partea administrativă să fiă primită en bloc și să se introducă, începând cu 1 Septembrie a. o.

Acéstă propunere a comisiei a fost primită.

Urméză raportul asupra *fundațiunii Gozdu*. Congresul, la propunerea comisiei speciale, ia la cunoscință socotelile, dând absolutor comitetului, și decide, să se facă biografia acestui bărbat cu aditamentul făcut de V. Hamsea, ca să se alătore și portretul la biografia.

După o discuție asupra împărțirii stipendiilor din acéstă fundațiune, unde reprezentanța fundațiunii trebuie să se orienteze după facultățile la cari să aplică tinerii, urméză raportul *comisiei petiționare* asupra câtor-va petiții intrate la congres, cari să transpun consistorului spre studiere și rezolvare.

Urméză apoi votarea speselor biroului, câte cinci-șeci florenți din fiă-care eparohiă, și dispoziția pentru autenticarea protocolului ședinței ultime, ér cu aceste fiind terminate toate agendele I. P. S. Sa *Metropolitul*, prin o vorbire, în care accentuează, că mersul lucrărilor acestei sesiuni, judecat neparțial, arată progres, apoi mulțămind deputațiilor pentru zelul lor, declară sesiunea de încheiată.

La acéstă a răspuns dep. cav. de *Fuscariu*, mulțămind presiului pentru conducerea abila și înțeleptă.

Francia și Rusia.

În ăiarul frances „Figaro“ apă-ruse ăilele trecute un articol, în care guvernul frances era provocat a cere dela Rusia, pentru serviciile făcute acesteia în conflictul ost-asiatic, ajutor spre a pută recăștiga Alsacia-Lotaringia. La acéstă ăiarul rusesco din Petersburg, „*Novosti*“ răspunde următoarele:

Nu scim cum și în ce formă s'a încheiat *alianța ruso-francesă*; avem însă motive de-a susține, cum că ea are caracter cu totul defensiv. Cu alte cuvinte: alianța impune Rusiei datorința de-a da ajutor Francei, decât ea va fi *atacată* din partea Germaniei. Ar fi însă curios a pretinde dela Rusia, ca să pășescă pe față pentru eliberarea Alsaciei-Lotaringiei; și mai curios ar fi, de-a cere ajutorul amintit numai pentru că Francia a conclucrat la demonstrațiunea politică contra Japoniei. Coalițiunea anti-japoneză s'a creat pentru apărarea intereselor europene în ostul asiatic îndepărtat. Ca răsplată pentru acéstă conclucrare Rusia îi va oferi Francei ajutorul séu în cestiunea egipteană, caro este de însemnătate universală.

Cestiunea Alsaciei-Lotaringiei însă nici decum nu aparține la grupa acelor cestiuni generale, care interesază întregă Europa. Cestiunea alsaciano-lotaringică are un caracter curat local. Décă Francia voiesce să recucerescă cu puterea aceste provincii, atunci trebuie să se rađime exclusiv pe propriile sale puteri, după cum și pierderea amintitelor provincii a fost rezultatul răboiului Francei cu Germania!

Scriitorul articolului din „Figaro“ e de părere, că republica nici-odată nu se va rezolva pentru un ast-fel de pas, și crede, că nici Germania nu va începe singură un resbel. Asupra celui d'intăi punct nu voim să discutăm cu el, deoarece în fapt un atac din partea republicei ar fi foarte *riscat*. Probabilitatea însă, ca Francia să fiă atacată din partea Germaniei, există astăđi și va exista. Guvernul și poporul frances o sciu prea bine acéstă. Décă n'ar exista pericolul continu al unui atac din partea Germaniei, atunci nu s'ar fi încheiat nici alianța ruso-francesă, care e de caracter curat defensiv, și chiar în faptul acesta îi zace puterea și resonul.

Tot asemenea se exprimă și ăiarul rusesco „*Mosk. Vjedomosti*“, care ăice între altel:

Nu suntem amicii resbelului și îl ținem de cel mai mare rău, cu toate că e inevitabil. Ca atari suntem departe de-a promova și nutri curente șoviniste în Rusia séu și afară de ea; dér de altă parte recunoscem, că nu numai noi, ci și amicii noștri au de a-și trage „socotelii veohi“ cu alte popóre, cari însă se pot rezolva pe cale pacinică, încungiurând incurcăturile neplăcute și grele. Acéstă e convingerea noastră, din care nu facem secret și de care nu ni-e rușine.

SCRIRILE ăILEI.

19 (31) Mai.

Comitetul Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor va da mâne 20 Maiu, în sala „Hugo“, un mare banchet, la care vor asista mai mulți streini filoromâni de distincțiune, ómeni politici și reprezentanții presei.

—o—

O mică lămurire. În raportul nostru asupra festivităților instalării dela Blașiu s'a amintit, că la masa din ședința metropolitană, într'un toast, d-l protopop Papiu „a salutată din partea Metropolitului surorii pe noul Metropolitan“. Unii dintre cetitorii din loc au înțeles, că aici a fost salutată Metropolitanul Mihalyi pentru prima óră din partea deputației dela Sibiin și s'au mirat prin urmare, că Metropolitanul nu a răspuns. Adevérul însă este, că domnul protopop și asesor consistorial I. Papiu și d. secretar consistorial Dr. Remus Rosca au reprezentat la festivitățile pe Metropolitanul Miron Romanul și salutaseră deja înainte de masă pe Metropolitanul Mihalyi, împreună cu celelalte delegațiuni, înmânându-i și un autograf al Escelenței Sale Metropolitanului din Sibiin. Cu oasiunea acéstă a răspuns și a mulțumit Metropolitanul Mihalyi. Ér la masă d. protopop Papiu, redicând un toast în sănătatea Metropolitanului, acesta i-a mulțumit ciocnind păharele, dér n'a fost privilegiu de a-i răspunde printr'o vorbire, căđ atunci trebuia să răspundă fiă-cărui toastant în parte.

—o—

Comitetul central al societăței domnișórelor române din Bucuresci publică situația financiară a societăței, dela 18 Martie 1894, data fundării sale, și până la 31 Martie 1895. Din bilanțul socotelilor rezultă, că societatea a incasat până acum 28,529 lei și a cheltuit 26,792 lei, bani 30. Așa dér îi rămâne sold în casă suma de lei 1736, bani 70. În acest sold se cuprinde și suma de lei 672 avansați comitetului loteriei pentru copiii șraci, sub titlu de imprumut, conform decisiunii comitetului central.

—o—

Bătăia între studenți. Studenții croați și maghiari dela cele două gimnasii (croat și unguresc) din Fiume stau încă de mult pe picior de bătăia. Din divergențe politice ei s'au înocierat adeseori, ba în ăilele din urmă au purtat o adevărată luptă de stradă. Semnificativ e, că provocătorii sunt studenții unguri. Pe „*Piazza Andrássy*“ s'au bătut Sămbătă, ér Duminecă o cétă din fiul lui Arpad au atacat în mod laș pe nise studenți croați pe „*Piazza Scarpan*“ Ungurii au atacat cu pietrii pe Croați, au rănit pe mai mulți dintre aceștia, ér unul a fost stră-

Caleidoscop literar, fantasii, suvenirii și episode, de Constantin de Stamatii-Ciurea. Opul, apărut sub acest titlu, conține mai multe istorisiri foarte frumoase. Are 480 pag. și costă 1 fl. 50 cr. (3 franci.)

Din „*Biblioteca pentru toți*” a librăria Carol Müller din București (Calea Victoriei 53) a apărut și volumul al 4-lea, **Despre educație** (partea 1) de Herbert Spencer, trad. de Dum. Stăncescu, una din cele mai vestite și mai folosite cărți pentru toți. Căți se ocupă cu educația. La 1 Mai v. a apărut și partea a doua din această valoroasă scriere. Volumurile aparute până acum sunt: **Povești alese**, de Andersen; **Păsările noastre și legendele lor**, de S. Fl. Marian și **Căntece și Plăngerii**, poezii de M. Zamfirescu. Fiecare din aceste scrieri, atât de bine alese și conținând cel puțin câte 121 pag., costă numai câte 30 bani (15 cr.) Deposit general pentru Transilvania și Ungaria la librăria Krafft în Sibiu.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Mai 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.40
Renta de coroane ung. 4%	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	103.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	124.50

Bonuri rurale ungare 4%	98.35
Bonuri rurale croate-slavoane	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.75
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	148.50
Renta de hârtie austr.	101.45
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	123.25
Losuri din 1860	158.—
Acții de ale Băncii austro-ungare.	1073.—
Acții de ale Băncii ung. de credit.	474.25
Acții de ale Băncii austr. de credit.	402.50
Napoleonouri.	9.65
Mărci imperiale germane	59.45
London vista	121.70
Paris vista	48.25
Rente de coroane austr. 4%	101.50
Note italiene.	46.20

Cursul pieței Brașov.

Din 31 Mai 1895.

Bancnote rom. Camp.	9.59	Vënd.	9.63
Argint român. Camp.	9.56	Vënd.	9.60
Napoleon-d'or Camp.	9.63	Vënd.	9.67
Galbeni Camp.	5.75	Vënd.	5.80
Mărci germane Camp.	59.20	Vënd.	—
Rubie rusești Camp.	130.—	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	10.90	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.25	Vënd.	101.25

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maier.**

Fondată 1876. Diplomată 1893.
OETTINGER & Co., ZURICH, (Elveția). Expediază franco de porto
 la particulari direct la Domicil ori și ce cantitate de

Noutăți în stofe imprimate pentru Dame à 14 cr. metru
 Noutăți în stofe de fantasie pentru Dame à 47 1/2 cr. „
 Noutăți în stofe pentru copii à 62 1/2 cr. „
 Noutăți în stofe pentru Domni à 1 fl. 22 1/2 cr. „

Asortiment mare în stofe practice și foarte elegante pentru Domni Dame.
 La cerere franco. Gravure de modă colorate gratis.

Giro-Conto
 la banca
 Austro-Ungară.

Cassa de bancă, comisiune
 și de schimb

Telefon
 Nr. 90.

NUSSBÄCHER & BEER BRAȘOV.

Avem onoare a recomanda serviciile noastre în toate afacerile și transacțiile de bancă și anume:

Cumpărăm și vindem

monede de aur și argint, losuri, hârtii de valoare indigene și streine, acții, scrisuri fonciare, obligații, după cursul zilei.

Acordăm avansuri până la 85% din valoarea cursului pe hârtii de valoare ale statului, scrisuri fonciare și priorități; 75% din valoarea cursului pe hârtii de bancă și efecte ce sunt cotate la bursele din Viena și Budapesta cu dobândă moderată.

Rescumpărăm fără nici o detragere tot-feliul de cupone.

Escomptăm polițe comerciale din țară și îngrijim incasso de polițe, și streine și asigurații pe toate piețele Europei cum și transociene.

Eliberăm Checuri cu provisiune mică pe toate piețele comerciale.

Primim depuneri în socotă, corent și bonificăm 5% netto.

Pentru plasarea sigură de capitale recomandăm scrisurile fonciare cu 4 1/2 și 5% din Sibiu, obligațiile cu premii 4% și 3% ale băncii ipotecare ungare și scrisurile fonciare 5% ale Institutului de economii din Arad.

Asignăm foarte ieftin losuri la tragerea cu câștigul cel mai mic, pentru diferența cursului.

Aflându-ne în relații strânse cu Filiala Transilvană a Băncii ungare de escompt și schimb, suntem în plăcută poziție de a finaliza foarte avantajos toate transacțiile de bancă.

Promese la
 toate tragerile
 de loterie.

Comunicăm cu plăcere ori și ce informații și consilii conșciențioase în afaceri de bancă și prin corespondență.

Revisie
 de losuri
 = gratis =

709.3—15

Giro-Conto la banca Austro-Ungară. Telefon Nr. 18. Giro-Conto la banca imp. germană. Ccc-Conto la postă nr. 969.

Casa de bancă

JACOB L. ADLER,

Brașov. Piața mare Nr. 1. Sibiu.

cumpără și vinde monede, hârtii de valoare, devise după cursul zilei cel mai mare — respective cel mai mic; rescumpără fără nici o detragere tot feliul de cupone;

scontază polițe comerciale indigene și streine cu înlesnire și cu o dobândă culantă;

efectuează încasări de polițe, asigurații, recipise, pe toate piețele Europei, cum și transoceanice;

acordă avansuri pe hârtii de valoare, losuri, monede până la 90%;

predă asigurații pentru ori și care piața comercială internă și externă foarte ieftin, asigurațiile destinate pentru Budapesta și Viena franco fără spese;

primesc depuneri de bancă spre fructificare în conto-corent și bonifică după invoice până la 5% netto dobândă;

recomandă pentru plasarea de capitale scrisurile fonciare cu 5%. Premii ale băncii comerciale ungare, asemenea scrisuri fonciare 5% ale „Albinei”, institut de credit și economii, precum și scrisuri fonciare urbane și rurale din România, care după cursurile de astăzi aducă 5 3/4 interese; asigură foarte ieftin ori și ce losuri la sortiri cu câștigul cel mai mic, contra diferenței cursului. Comunică informații și sfaturi conșciențioase specialiste prin corespondență.

649,13—50.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădată cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pantece, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bătăi femeiești a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încolo.—Prețiu unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbrantwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, dacă fiecare sticlă este provădată cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbrantwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trasa (frotată) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețiu unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuintarea zilnică, cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și adulți, asigură cea mai bună conservare sănătoasă și mai departe a dinților. Prețiu sticlei provădate cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincii se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumite preparatele provădate cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Fr. Kellner. Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoșii, J. L. & A. Heshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

18—52.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șase luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șase luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șase luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șase luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.